

Úspešná prezentácia chovateľov oviec v Národnej rade SR na „Dni vidieka“

Ing. Karol Herian, CSc., Žilina

Dňa 22. septembra 2020 sa vo výstavných priestoroch Národnej rade SR na Bratislavskom hrade uskutočnil už 17. ročník „Deň vidieka“. Toto tradičné podujatie zorganizoval Vidiecky parlament na Slovensku pod záštitou predsedu NR SR Borisa Kollára a to v spolupráci s Výborom NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie. Hlavným cieľom stretnutia boli informácie a rozhovory zástupcov vidieka s našimi zákonodarcami o potrebách a problémoch slovenského vidieka a o možnostiach ich riešenia.

Na tomto podujatí sa zúčastnili zástupcovia vidieka a to najmä chovatelia oviec z Liptovskej Revúcej, Papradna i Pružiny, múzeum v Lišove, zástupcovia Dediny roka z Papradna, Líderky roka, starostovia obcí a ďalší zainteresovaní účastníci z obcí, odborných škôl, ústavov, atď. Z Národnej rady SR prišiel predseda Boris Kollár, ďalej Jaroslav Karahuta, predseda Výboru NR SR pre PaŽP, Jarmila Halgašová, overovateľka Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie, prvý štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Martin Fecko a ďalší poslanci NR SR.

Po privítaní všetkých hostí predsedníčka VIPA na Slovensku Ing. Mária Behanovská oboznámila prítomných s poslaním i aktivitami Vidieckeho parlamentu na Slovensku. On sa už dlhé roky snaží prostredníctvom svojich aktivít prispievať k skvalitňovaniu života na vidieku, presadzovať jeho potreby a pomôcť rozvoju slovenského vidieka a poľnohospodárskej výroby. Ďalej vystúpil i predseda parlamentu Boris Kollár a potvrdil záujem pomáhať všetkým aktivitám zameraným na pomoc rozvoja vidieka. Prisľúbil i aktívnu pomoc pri presadzovaní podpory pri zabezpečovaní potravinovej sebestačnosti i celkového rozvoja života na vidieku. Aktívnu pomoc prisľúbil i štátny tajomník za Ministerstvo pôdohospodárstva i rozvoja vidieka Martin Fecko.

Vidiecky parlament na Slovensku na podujatí prezentoval svojich partnerov: Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku, Vidiecky parlament mladých na Slovensku, Lišov Múzeum, Projekt Polirural, Papradno – Dedina roka 2019, Vidiecke ženy – Líderky, národný projekt Inštitút sociálnej ekonomiky a jeho poradenské regionálne centrá s jedným z už registrovaných sociálnych podnikov. Na tomto stretnutí sa prezentovala činnosť i prínosy všetkých účastníkov Dňa vidieka. Najviac sa zviditeľnili naši chovatelia oviec a kôz. Boli tam v reprezentatívnom zastúpení riaditeľa ZCHOK Slavomíra Relovského a aj najúspešnejších chovateľov oviec a výrobcov ovčích produktov a to predsedkyňa družstva v Liptovskej Revúcej pani Anna Kovačiková, majiteľka Koliby v Papradne pani Anna Beníková a aj majiteľka Salaša v Pružine pani Oľga Apoleníková. Tieto predstaviteľky ovčiarov priniesli i svoje vynikajúce ovčie výrobky. Celému podujatiu dobrou náladou a krásnym vystúpením prispel i spevácky ľudový súbor z dediny roka Papradno.

Hlavným poslaním Dňa vidieka boli však rozhovory s poslancami o aktuálnych problémoch vidieka. Problémom zostáva, že náš vidiek stráca svoju tradičnú podobu, za

posledné roky podstatne upadlo naše poľnohospodárstvo, stratili sme svoju potravinovú sebestačnosť, mladí ľudia odmietajú pracovať v poľnohospodárskej prvovýrobe a odchádzajú do miest, alebo do zahraničia, stále sú nedoriešené majetkové pomery s pôdou, s odpadovým hospodárstvom, s dodržaním ekológie vrátane zabezpečenia dostatku vody, s verejnými službami i remeslami v obci, atď. Týchto nedoriešených problémov je celá rada a bude naozaj potrebné, aby sme spoločnými silami ich postupne riešili. Aj v tomto čase, spôsobenom pandémiou COVID-19, je potrebné ešte viac ako kedykoľvek predtým diskutovať o problémoch vidieka, poukazovať na negatívne dopady aj pandémie pre vidiek a navrhovať aktuálne riešenia.

Bude naozaj potrebné, aby sa naozaj prišlo k reálnym opatreniam na nápravu vzniklých nedostatkov. Treba aby naši obce i celý sektor poľnohospodárstva mali rovnaké podmienky i pomoc a podporu štátu akú majú vo vyspelých krajinách Európskej únie. Bude veľmi dôležité sa viac zaoberať problematikou poľnohospodárstva, ochranou prírody i zabezpečením dostatočného množstva potravín z vlastnej výroby. Toto sú predsa životné dôležité úlohy a zaslúžili by si aj vyššie spoločenské ocenenie tak, ako to je bežné v zahraničí. Tých nahromadených problémov je veľmi veľa. Zčať to riešiť by sa mohlo práve so zabezpečením a zvýhodnením mladej generácie pre práce v poľnohospodárstve a s aktívnou propagáciou poľnohospodárstva. Všade v zahraničí predsa platí, že vidiek bez poľnohospodárstva nie je vidiek. Však i na našom území naši predkovia dlhé stáročia predsa žili prevažne z poľnohospodárskej výroby a my by sme nemali ani v súčasnosti stratiť našu potravinovú sebestačnosť. Práve v poslednom období pri rozšírenej korona kríze sa ukázalo, aké dôležité je byť sebestačný a nebyť odkázaný na dovoz základných potravín.

Vychádzajúc zo súčasných pomerov je veľmi potešujúce, že naši ovčiarri nepodľahli v posledných rokoch takému rýchlemu úpadku ako je to bolo celkovo v živočišnej výrobe na Slovensku. (Tu tiež síce dochádza k pomalému znižovaniu stavu oviec, ale pevne veríme, že sa to rýchle zmení.) Dôležité je, že sa chov oviec dostáva na vyššiu kvalitatívnu úroveň, že dokážu vyrábať veľmi kvalitné výrobky, dokáže prispieť k ekologickému využitiu lúk a pasienkov a dokážu sa aj dobre propagovať na rôznych ľudových slávnostiach. Veľmi tým pomáhajú udržiavať naše tradície, prispievajú k rozvoju vidieka a veľmi dobre prispievajú aj k zdravej výžive ľudí.

Záverom treba poďakovať organizátorom a aktívnym účastníkom „Dňa vidieka“ za toto krásne a úspešné podujatie. Možno konštatovať, že aj tohoročný „Deň vidieka“ zas prispel k propagácii aktivít na vidieku i v poľnohospodárstve. Práve vzájomnou diskusiou so zákonodarcami bolo možné si lepšie objasniť problémy ľudí na vidieku a zároveň hľadať i možnosti ich riešenia. Je potešiteľné, že sa na „Dni vidieka“ veľmi dobre predstavili i naši ovčiarri so svojimi výrobkami. Je treba veriť, že sa nám spoločnými silami podarí postupne naplniť vidiek tak, aby bol čo najviac sebestačný, aby mal rovnaké podmienky aké sú vo vyspelých krajinách, aby sa naplnila i poľnohospodárska výroba, tradičné remeslá, ľudové tradície, agroturistika, atď. a aby tak na vidieku bola radosť žiť.